

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/195/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117216589
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8117216589.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne: F. B., M.. XX. X. XXXX, trvale bytom L. Š. XXX, XXX XX U., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- Eur, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobkyne z a m i e t a,

II. Žalovaný m á vo vzťahu k žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 22. 6. 2017 žiadala, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť jej sumu vo výške 500,- Eur titulom primeraného finančného zadostučinenia. Žalobu vo veci samej odôvodnila tým, že v konaní vednom na tunajšom súde pod sp. zn. 28C/312/2014 sa ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku zo dňa 6. 8. 2014, ktorý vydal Slovenský arbitrážny súd a zároveň žiadala, aby súd určil neprijateľné zmluvné podmienky. Súd prvého stupňa rozhodcovský rozsudok v celom rozsahu zrušil a zároveň určil neprijateľnosť zmluvných podmienok rozsudkom zo dňa 14. 3. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10. 5. 2017. Dodávateľ zneužil svoje postavenie, nepostupoval voči nej ako spotrebiteľke s odbornou starostlivosťou, nedodržel zákon, keď použil na uplatnenie práv na rozhodcovskom súde voči nej neplatnú rozhodcovskú zmluvu, preto od neho požaduje primerané finančné zadostučinenie, ktoré má mať sankčnú a odrádzajúcu funkciu, ale aj funkciu relutárnu.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 31. 7. 2017, v ktorom žiadal žalobu žalobkyne v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázal na to, že z podanej žaloby vôbec nie je zrejmé, aké právo žalobkyne bolo porušené. Rovnako sa z tej istej zmluvy domáha žalobkyňa primeraného finančného zadostučinenia v konaní pod sp. zn. 17Csp/14/2016, kde požadovala v rámci uplatneného nároku sumu 300,- Eur. Žalobkyňa si ako spotrebiteľ neuplatňovala v žiadnom súdnom konaní porušenie svojich práv alebo povinností. Túto právnu skutočnosť predchádzajúce úspešné uplatnenie práv a povinností si žalobkyňa mylne zamieňa s tým, že medzi účastníkmi konania prebehlo konanie, v ktorom sa rozhodlo o zrušení rozhodcovského rozsudku a neprijateľných zmluvných podmienkach. Na strane žalobkyne nenastala žiadna ujma, resp. majetková škoda. Na priznanie žalobkyňou uplatneného nároku neexistuje žiadny skutočný a zákonný dôvod.

3. Súd vykonal dokazovanie žalobou zo dňa 22. 6. 2017, rozsudkom OS Prešov č.k. 28C/312/2014-88 zo dňa 14. 3. 2016, rozsudkom KS Prešov č.k. 12Co/100/2016-113 zo dňa 22. 3. 2017, vyjadrením žalovaného zo dňa 25. 7. 2017, pripojeným spisom OS Prešov č.k. 17Csp/14/2016, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom OS Prešov č.k. 28C/312/2014-88 zo dňa 14. 3. 2016 súd zrušil rozhodcovský rozsudok vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, zriadený spoločnosťou Slovak arbitration court, s.r.o. so sídlom Krížna 56, Bratislava pod sp. zn. 245/06/14 zo dňa 6. 8. 2014, odložil vykonateľnosť tohto rozhodcovského rozsudku a zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX pod bodom 8.4 a pod bodom 8.1 je neprijateľná zmluvná podmienka. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu vyplýva, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená vo formulárovej podobe, ktorú predkladal žalovaný ako dodávateľ žalobkyňi ako spotrebiteľke a nebola individuálne dojednaná, pretože žalobkyňa nemohla ovplyvniť jej obsah. Žalovaný predložil na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorý sám vybral a spotrebiteľka tým stratila možnosť brániť sa. Súd mal za to, že takáto rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Neobstojí ani tvrdenie, že v súčasnej dobe je exekučný poriadok nastavený tak, že takýto rozhodcovský rozsudok nemá možnosť byť exekučným titulom. To však samo o sebe neznamená jeho nulitosť, rozhodcovský rozsudok je vydaný, a preto je dôvodné o tom rozhodnúť. Súd v tomto konaní určil, že v zmluve o úvere v bode 8.1 a 8.4 sú neprijateľné zmluvné podmienky. Tie boli už niekoľkokrát vyhlásené za neprijateľné, pričom rozhodnutia súdov sa stali právoplatnými.

5. Rozsudok súdu prvého stupňa bol potvrdený rozsudkom KS v Prešove č.k. 12Co/100/2016-113 zo dňa 22. 3. 2017.

6. Z pripojeného spisu OS Prešov bolo súdom zistené, že žalobkyňa v konaní pod sp. zn. 17Csp/14/2016 si uplatnila finančné zadostučinenie vo výške 300,- Eur na základe toho, že v pôvodnom konaní pod sp. zn. 11C/39/2014 súd rozhodol o vydaní bezdôvodného obohatenia a určil neprijateľné zmluvné podmienky. Ako spotrebiteľka v konaní bola úspešná. Súd rozsudkom č.k. 17Csp/14/2016-41 zo dňa 15. 3. 2017 rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyňi sumu 300,- Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň rozhodol o tom, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z toho, že žalobkyňa ako spotrebiteľka bola úspešná v konaní pod sp. zn. 11C/39/2014, keď súd rozhodol o vydaní bezdôvodného obohatenia a určil zároveň neprijateľné zmluvné podmienky. Podľa názoru súdu sú preto splnené všetky zákonné podmienky na priznanie primeraného finančného zabezpečenia.

7. Právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní dňa 16. 10. 2017 mala za to, že výsluch žalobkyne nie je potrebný pre toto konanie. Zároveň uviedla, že žalovaný poskytol žalobkyňi titulom zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX finančné prostriedky vo výške 1 284,25 Eur, pričom žalobkyňa zaplatila žalovaného titulom poskytnutého úveru sumu 465,66 Eur.

8. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie

porušíteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušíteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Súd žalobu žalobkyne považoval v celom rozsahu za nedôvodnú. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Žilina sp. zn. 11Co159/2015 zo dňa 25. 5. 2015, kde súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že z hypotézy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré priznáva spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Účelom a zmyslom citovaného ustanovenia je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Nepostačuje však, že dodávateľ porušil svoje povinnosti. Z hypotézy citovanej právnej normy jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ musí byť pri uplatnení tohto práva úspešný. Iba za tohto predpokladu mu vznikne právo na priznanie finančného zadosťučinenia.

10. Rovnako súd poukazuje na rozsudok KS v Prešove sp. zn. 14Co91/2012, ktorý k výkladu § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne konštatoval, že s ohľadom na jeho neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení.

11. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je podmienený úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom v súdnom konaní, čo však nie je prípad žalobkyne v tomto konaní. Podľa názoru súdu ustanovenie § 3 ods. 5 tretia veta zákona o ochrane spotrebiteľa v žiadnom prípade nemožno vykladať tak, že je to automaticky duplicitný peňažný nárok spotrebiteľa za akýkoľvek úspech v spotrebiteľskom spore.

12. Z rozhodnutia OS Nové Zámky sp. zn. 9C130/2012 zo dňa 24.6.2013 vyplýva, že ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadosťučinenia je, že takéto zadosťučinenie možno priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa.

13. Primárnym zmyslom priznania primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi je reparácia takých následkov protiprávných konaní zasahujúcich do jeho práv a právom chránených záujmov, ktoré nie sú škodou, ani bezdôvodným obohatením. Na rozdiel od neoprávneného zásahu napr. do osobnostných práv fyzickej osoby sa vznik ujmy nevyžaduje. Vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie zákon viaže iba na úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinností od zodpovednej osoby na súde. Výšku finančného zadosťučinenia, či kritéria pre posúdenie jej primeranosti však zákon nevymedzuje. Určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je tak v plnej dispozícii spotrebiteľa, ktorý pri jeho požadovaní nie je normatívne nijako limitovaný. V dôsledku tohto špecifika je možnosť zneužitia uvedeného inštitútu veľmi vysoká.

14. Súd je toho názoru, že žalobkyňa formálne preukázala splnenie všetkých zákonných predpokladov na priznanie uplatneného nároku v zmysle § 3 ods.5 vety poslednej Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Mala totiž postavenie spotrebiteľa a v predchádzajúcom súdnom spore úspešne uplatnila porušenie povinností žalovaného ako dodávateľa voči nej v zmysle právnych predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa. Súd chápe primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. ako inštitút, ktorý má funkciu satisfakcie pre spotrebiteľa, voči ktorému sa dodávateľ zachoval nepoctivo, ale má aj sankčnú funkciu voči nečestnému dodávateľovi, aby ho odradil od pokračovania v nezákonných praktikách voči spotrebiteľom. Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené. Súd má teda postihovať nepoctivých dodávateľov, k čomu slúžia rôzne právne inštitúty, či už spomínaný inštitút primeraného finančného zadosťučinenia,

alebo aj vyslovenie záveru o neplatnosti zmluvných podmienok alebo celej odplaty za úver. Súd pripomína, že práve z pohľadu spomínanej vyváženosti však súd nemôže neprihliadať na tú skutočnosť, že aj žalobkyňa sa nezachovala poctivo, ak z poskytnutého úveru vo výške 1 284,25 Eur zaplatila žalovanému titulom poskytnutého úveru iba sumu 465,66 Eur, čiže nevrátila mu ani polovicu z poskytnutej sumy. Súd považuje za nespravodlivé, aby poskytol právnu ochranu žalobkyni a priznal jej uplatnený nárok, keď sama nesplatila žalovanému ako veriteľovi ani polovicu z poskytnutých finančných prostriedkov. Výkon práva žalobkyne musí byť v súlade s dobrými mravmi. V opačnom prípade mu súd nemôže poskytnúť právnu ochranu. Súd teda dospel k záveru, že aj žalobkyňa sa správala nepoctivo, ak nesplatila žalovanému ani polovicu z poskytnutej finančnej sumy. Už táto skutočnosť je pre ňu satisfakciou pre porušenie jej práv spotrebiteľky zo strany žalovaného. Súd poukazuje na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 14Co91/2017 zo dňa 10. 10. 2013, ktorého záver spočíva v nedôvodnosti primeraného finančného zadosťučinenia v prípade neuhradenia istiny úveru zo strany spotrebiteľa.

15. Súd je toho názoru, že na strane žalobkyne nevznikla, ani nemohla vzniknúť žiadna majetková, resp. nemajetková ujma alebo škoda, ktorá by prípadne zakladala dôvodnosť nároku na finančné zadosťučinenie. Súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 210/2004, podľa ktorého cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, príp. príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva.

16. Podľa názoru súdu na priznanie uplatneného nároku neexistuje žiaden zákonný dôvod. Zo zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa jednoznačne vyplýva a podľa názoru súdu zákonodarca podmienil právo na primerané finančné zadosťučinenie takým porušením práva spotrebiteľa alebo povinnosti ustanovenej v jeho prospech, proti ktorému sa spotrebiteľ proti porušiteľovi domáhal ochrany svojho práva na súde. Podľa názoru súdu by malo ísť o nejaké konkrétne ohrozené alebo porušené právo a ktoré mu zároveň spôsobilo, resp. bolo spôsobilé prívodiť ujmu. Potvrzuje to napokon aj požiadavka primeranosti zadosťučinenia, ktorá sa pri satisfakcii za porušenie práva alebo povinnosti môže posudzovať, resp. pomenovať len podľa okolností, za ktorých sa spotrebiteľ domáhal alebo musel domáhať ochrany na súde a rozsahu závažnosti ujmy vzniknutej, resp. hroziacej spotrebiteľovi z porušenia tých práv alebo povinností, proti negatívnym následkom ktorých sa na súde ochránil domáhal.

17. Z uvedených dôvodov má preto súd za to, že žaloba žalobkyne je v celom rozsahu nedôvodná, a preto ju súd zamietol.

18. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola v konaní v celom rozsahu neúspešná, nevznikol jej nárok na náhradu trov konania. Naopak úspešnému žalovanému súd vo vzťahu k žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 CSP po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.